

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 10:30 uur d.d. 15 juni 2020 – 10:30 uur d.d. 16 juni 2020

5.1.2e

Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Horecaondernemers Nertsenfokkers Reizigers met een beperking 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici Burgemeesters Virologen Jeugdartsen

Samenvatting

- De versoepeling van de coronamaatregelen vormt vandaag de rode draad door de berichtgeving: de grenzen gaan weer open en we mogen weer op vakantie naar sommige landen in het buitenland. Tegelijkertijd hebben de versoepelingen ook een mogelijke keerzijde: er is al drie dagen sprake van een toenemend aantal coronapatiënten op de IC. Telegraaf citeert virologen die zeggen: "we moeten dit goed in de gaten houden!"
- Mogelijk hangen de IC-cijfers samen met bijvoorbeeld de heropening van de horeca. Diezelfde horeca ziet ook niet altijd meer de lol in van de heropening: de coronamaatregelen hebben cafébezoek ontdaan van sfeer, en boetes voor klanten die zich niet aan de regels houden, komen voor rekening van de horecaondernemer. Veiligheidsregio's zien ook handhaving met elke volgende versoepeling een steeds groter probleem worden, zeker nu mensen lakser lijken te worden.
- AD laat een ander geluid horen en schrijft op de voorpagina dat de demonstraties in Amsterdam en Rotterdam volgens de lokale GGD'en nog niet hebben geleid tot flinke verspreiding van het virus. Tegelijkertijd laat de krant virologen aan het woord die aangeven dat men nog moet oppassen met grote groepen mensen bij elkaar.
- In AD ook aandacht voor de 'nieuwe corona-hotspot' Zuid-Holland. Sinds het testbeleid op 1 juni is verruimd, komt bijna 32% van de positieve testen uit die provincie. Ook nam de provincie in juni 44% van de ziekenhuisopnamen voor zijn rekening en 36% van het aantal sterfgevallen. Dat is veel meer dan op grond van het aantal inwoners verwacht mag worden: 21% van de Nederlanders woont in Zuid-Holland.
- De hele oppositie in de Tweede Kamer wil van het kabinet een extern onderzoek naar de effectiviteit van de coronamaatregelen. Een stemming daarover splitste de Kamer precies in tweeën, waardoor vandaag een nieuwe stemming volgt. De oppositie wil snel lessen trekken om die bij een eventuele tweede golf te kunnen toepassen. Het kabinet vindt het bij monde van minister De Jonge nog te vroeg voor een evaluatie, maar sluit deze zeker niet uit op een later moment dit jaar, aldus media.
- De aanschaf van 300 miljoen coronavaccins door Nederland, Duitsland, Frankrijk en Italië is wederom reden voor veel berichtgeving. Gisteren werd bekend dat de landen gezamenlijk 750 miljoen euro betalen. Het is niet duidelijk hoeveel Nederland aan de koop kwijt is, aldus media.
- Onderzoekers aan het Amsterdam UMC denken twee stoffen gevonden te hebben die misschien kunnen helpen in de strijd tegen het coronavirus. Het gaat om antilichamen die zijn aangetroffen in het bloed van Amsterdammers die zijn genezen van het virus.
- Er moet een alternatief komen voor mensen die door een medische aandoening of beperking geen mondkapje kunnen dragen in het OV, vinden Rover en Leder(in). Rover zegt dat bij het Meldpunt 'Corona en OV' veel meldingen binnenkomen van reizigers die om medische redenen geen mondkapje kunnen dragen.

Karakterisering

- Vooral aandacht voor niet-coronazaken. Aandacht die er wel is, gaat uit naar de stijging van het aantal IC-patiënten, het coronavaccin, en de wens van de oppositie voor een onafhankelijk onderzoek.
- Volop aandacht vanochtend voor de CPB-cijfers. Het CPB concludeert boven haar persbericht: 'Ongekende bbp-daling van 6% in 2020, onzekerheid groot'. In de juniraming blijkt naast 6% krimp een verdubbeling van de werkloosheid met 5%. Het CPB verwacht voor 2021 weer een economische groep van 3%.
- Media berichten daarnaast over de waarschuwing van de burgemeesters van de vier grootste steden en elf middelgrote gemeenten dat problemen van mensen in kwetsbare wijken zich snel kunnen opstapelen. Ze willen dat er meer geld komt voor kwetsbare wijken.
- Volkskrant schrijft over de oproep van jeugdartsen om het beleid te wijzigen t.a.v. het testen en weren van kinderen (0-4 jaar) in de kinderopvang. 'Een snottebel is geen reden om kinderen thuis te houden.'

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)*Slachtofferaantallen*

- Voor de derde dag op rij is het aantal coronapatiënten op de ic toegenomen. Het LCPS meldt dat het momenteel gaat om 87 patiënten, acht meer dan gisteren en veertien meer dan afgelopen vrijdag. Het is voor het eerst sinds de piek van de coronacrisis begin april dat het aantal drie dagen op rij toeneemt. De media maken ook melding van de reactie van minister De Jonge, dat het geen reden vormt tot ingrijpen.
- De Chinese autoriteiten meldden dinsdag dat er 27 nieuwe coronabesmettingen zijn vastgesteld in hoofdstad Peking. In de miljoenenstad vond vorige week een nieuwe virusuitbraak plaats die gekoppeld is aan een lokale voedselmarkt. De afgelopen vijf dagen werden er 106 infecties vastgesteld.
- In Nieuw-Zeeland zijn twee nieuwe besmettingen vastgesteld. Het gaat om mensen die zijn teruggekeerd uit het Verenigd Koninkrijk. Nieuw-Zeeland was 24 dagen vrij van (bekende) coronabesmettingen.

Identiteiten

- Basisscholen de Ouverture, de Troubadour en Glanerbrug Zuid in Glanerburg blijven vandaag en morgen helpen in de strijd tegen het coronavirus. Het gaat om antilichamen die zijn aangetroffen in het bloed van Amsterdammers die zijn genezen van het virus. Volgens onderzoeksleider Marit van Gils zijn de antistoffen "honderd keer sterker dan de antistoffen die er lagen". De antistoffen kunnen pas op de markt worden gebracht als ze zijn getest, eerst bij proefdieren en daarna op mensen. De onderzoekers hopen dat de eerste proeven op mensen na de jaarwisseling kunnen beginnen. Bovendien blijven ze het bloed van ex-patiënten bestuderen om te kijken of ze nog meer antistoffen kunnen vinden.

Scenario's

- Onderzoekers aan het Amsterdam UMC denken twee stoffen gevonden te hebben die misschien kunnen helpen in de strijd tegen het coronavirus. Het gaat om antilichamen die zijn aangetroffen in het bloed van Amsterdammers die zijn genezen van het virus. Volgens onderzoeksleider Marit van Gils zijn de antistoffen "honderd keer sterker dan de antistoffen die er lagen". De antistoffen kunnen pas op de markt worden gebracht als ze zijn getest, eerst bij proefdieren en daarna op mensen. De onderzoekers hopen dat de eerste proeven op mensen na de jaarwisseling kunnen beginnen. Bovendien blijven ze het bloed van ex-patiënten bestuderen om te kijken of ze nog meer antistoffen kunnen vinden.

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Komt er een tweede golf in Nederland? Viroloog Ab Osterhaus zegt in de Telegraaf dat dit mogelijk is door de versoepeling van maatregelen en doordat we weer gaan reizen. Ook nemen mensen de hygiënemaatregelen niet meer zo nauw. Hij pleit voor het 'meteen' nemen van maatregelen als er weer grote uitbraken te zien zijn. Ook vraagt hij zich af wat er was gebeurd met het virus als de lockdown nog een maand langer had geduurd, zonder toe te geven aan de economie en de wens om op vakantie te gaan en te gaan vliegen. Een tweede golf kan milder zijn, omdat we nu meer weten over het virus en vooral omdat binnen één dag kan worden getest. Dat helpt bij het snel traceren en isoleren van het virus, aldus Osterhaus.
- Via de social kanalen van minister De Jonge komen onder meer vragen over het eventuele belang van Hugo's broer bij de vaccinproductie. Verschillende accounts delen hierover een bijna identiek bericht zowel op Twitter als op Facebook. Ook wordt opgeroepen tot een demonstratie op het Malieveld op 21 juni tegen de coronamaatregelen. Verder klinkt kritiek op de coronawet en willen mensen de vrije artskeuze behouden.
- Via de social kanalen van VWS wordt gesproken over de versoepeling van maatregelen bij zorginstellingen. Mensen geven aan dat er bij veel verpleeghuizen nog steeds maar 1 persoon op bezoek mag komen en dat ze dit zelig vinden voor de ouderen. Ook is een petitie gestart tegen de coronawet. Positieve reacties zijn er op het nieuws dat Nederland en Duitsland elkaar te hulp zullen schieten wanneer dat nodig is. Vragen gaan vooral over de ontwikkeling van de corona-app en wanneer het zorgpersoneel weer wordt bedankt.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- De afgelopen week zijn meer coronatests afgenomen (57.501) dan in de week ervoor (49.228), zo blijkt uit cijfers van koepelorganisatie GGD GHOR Nederland. Het aantal mensen dat belt voor een afspraak neemt wel af. In totaal zijn nu ongeveer 106.000 tests afgenomen. Vorige week bleek uit onderzoek van het RIVM dat meer dan twee derde van de mensen met verkoudheidsklachten zich niet wil laten testen op corona. Dat komt mede doordat veel mensen deze klachten niet in verband brengen met corona.
- In de Brabantse gemeenten Gemert-Bakel en Sint Anthonis is opnieuw bij twee nertsenbedrijven corona aangetroffen. Dat melden ministers De Jonge en Schouten aan de Kamer. De bedrijven zijn inmiddels geruimd. In totaal is bij 15 nertsenbedrijven het virus vastgesteld.
- Twee weken na het protest op de Dam in Amsterdam zijn er nog geen daaraan gerelateerde besmettingen met het coronavirus bekend bij de GGD. Hetzelfde geldt voor de demonstratie in Rotterdam, zo schrijft het

AD op basis van cijfers van de lokale GGD's. Morgen verstrijkt de incubatietijd en tot nu toe is een grote uitbraak uitgebleven. Overigens zagen Amsterdam en Rotterdam het aantal geregistreerde besmettingen na de demonstratie wel stijgen. Over heel Nederland bleef het aantal juist opvallend stabiel, aldus het AD. Volgens viroloog Bert Niesters blijft voorzichtig geboden met demonstraties: "Hoe vaker je die organiseert, hoe groter de kans is dat het wel een keer tot besmettingen leidt."

- Het AD schrijft dat Zuid-Holland momenteel de 'hotspot' is voor coronabesmettingen en daarmee Noord-Brabant opvolgt. Bijna 32% van de door de GGD's vastgestelde besmettingen komt uit Zuid-Holland. Dat is meer dan het percentage Nederlanders dat in deze provincie woont. Bij het aantal ziekenhuisopnames is het verschil nog duidelijker: bijna 44% van het Nederlandse totaal komt uit Zuid-Holland. Het RIVM heeft geen verklaring hiervoor, maar mogelijk speelt de bevolkingsdichtheid een rol. Duidelijk is dat de virusbestrijding in Noord-Holland "een stuk effectiever" is dan in Zuid-Holland, aldus de krant.
- Nieuwsuur gaat aan de hand van uitspraken van de Amerikaanse viroloog Anthony Fauci in op de vraag of het schudden van handen nog toekomst heeft. Hij stelt dat we er verstandig aan doen om helemaal geen handen meer te schudden, omdat het de kans op een grote influenza-uitbraak drastisch terug zou dringen. Ook infectioloog Luc Gelink (Haaglanden MC) pleit daarvoor, in ieder geval in ziekenhuizen of bij de huisarts. Ook de Volkskrant besteedt aandacht aan 'het nieuwe begroeten' aan de hand van enkele deskundigen.
- Het Duitse Instituut voor Arbeidseconomie (IZA) in Bonn doet onderzoek naar het effect van het verplicht dragen van mondkapjes in de Duitse stad Jena. De toename van het aantal besmettingen is daar sinds de verplichting met 40% afgenomen. Infectieziektemodelleers Sake de Vlas en Luc Coffeng van de Erasmus Universiteit menen dat ook kan meespelen dat de verplichting op zich al effect heeft: het geeft het signaal dat het 'nu echt menens' is, waardoor burgers zich voorzichtiger gaan gedragen. In vijf andere Duitse districten die mondkapjes verplicht stelden, is geen effect of zelfs een toename van besmettingen zichtbaar.
- De officiële Corona Warning-app van de Duitse federale overheid wordt vandaag onthuld.
- Het is een optie de Olympische Spelen van Tokio nog een keer uit te stellen als vanwege de uitbraak van het nieuwe coronavirus de zomer van 2021 ook niet haalbaar blijkt. Dat zegt Haruyuki Takahashi, bestuurslid van het organisatiecomité in de krant Nikkan Sports.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuiglijke waarnemingen)?

- Bij OP1 vertelt Lea Kant ('patient zero') over haar corona-ervaringen. Ze zegt zo'n zes weken 'kwijt' te zijn door haar kunstmatige coma. "Toen ik wakker werd, zag de wereld er ineens anders uit (lockdown)." Ze weet niet hoeveel restschade ze zal overhouden. Ze moet met een rollator lopen en buitenshuis zit ze nog in een rolstoel. Haar linkerhand kan ze niet gebruiken en ze mist het gevoel in haar huid. Ze vindt het heel moeilijk te zien dat er mensen zijn die zich niet houden aan de maatregelen.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Coronavaccin

- De gezamenlijke aanschaf van 300 miljoen coronavaccins kosten Nederland, Duitsland, Frankrijk en Italië (Inclusieve Vaccin Alliantie) 750 miljoen euro, aldus een woordvoerder van het Italiaanse ministerie van Volksgezondheid. Het is onduidelijk hoeveel Nederland daarvan bijdraagt. Er is een optie voor nog eens 100 miljoen doses. Nederland werkt met deze landen samen, omdat zij zeggen de faciliteiten in huis te hebben om bij te dragen aan de ontwikkeling en productie van een vaccin. Als het vaccin blijkt te werken, is het de bedoeling dat het onder meer in Nederland op grote schaal wordt geproduceerd. De Alliantie voert gesprekken met nog "een stuk of acht" andere farmaceuten, aldus minister De Jonge.
- Vanuit de EU klinkt kritiek: de EU wil als eenheid optreden en verschillende vaccins kopen, niet versnipperd. Ook Trouw schrijft in een commentaar: "grensoverschrijdende ziekte is alleen effectief aan te pakken als landen samenwerken". De krant is kritisch op de "ieder voor zich"-aanpak. Het AD is juist positief over de zet van het kabinet: "de coronacrisis leert dat je snel moet zijn en dat doet het kabinet deze keer goed."

Overig

- Busondernemers protesten woensdag in Den Haag voor versoepeling van de coronamaatregelen. Zij willen hetzelfde worden behandeld als ov en luchtvaart. "Er mogen wél volle vliegtuigen van Schiphol vertrekken, maar een halvolle touringcar loopt de kans aan de kant gezet te worden", aldus de actievoerders.

Betekenisgeving

Oproepen en waarschuwingen

- Er moet een alternatief komen voor mensen die door een medische aandoening of beperking geen mondkapje kunnen dragen in het openbaar vervoer. Hiervoor pleiten reizigersvereniging Rover en Leder(in). Rover zegt dat bij haar Meldpunt corona en op veel meldingen zijn binnengekomen van reizigers die om medische redenen geen voorgeschreven mondkapje kunnen dragen. In tegenstelling tot veel Europese landen, geldt in Nederland geen uitzondering op de mondkapjesplicht om medische redenen. Rover heeft samen met Leder(in) de verantwoordelijke ministeries gevraagd om een ontheffing bij bijvoorbeeld een medische verklaring. "Iedereen moet een noodzakelijke reis met het openbaar vervoer kunnen maken, maar mensen die geen mondkapje verdragen zitten nu noodgedwongen thuis", stellen Rover en Leder(in).
- Burgemeesters van de vier grootste steden en elf middelgrote gemeenten willen dat er meer geld komt om bewoners van kwetsbare wijken te helpen. De ondertekenaars van een manifest dat het kabinet oproept tot actie, onder wie burgemeesters Halsema (Amsterdam) en Roemer (Heerlen), maken zich grote zorgen over de gevolgen van de coronacrisis in hun gemeente. Vandaag overhandigen ze het manifest 'Kom op voor kwetsbare gebieden' aan onder anderen ministers Ollongren en Van Engelshoven. Ze willen dat het kabinet meer investeringen in onderwijs, schuldhulp, werkbegeleiding en veiligheid mogelijk maakt. De ondertekenaars waarschuwen dat problemen voor bewoners van kwetsbare wijken zich snel kunnen opstapelen. Het gaat dan onder meer om leerachterstanden, schulden en werkloosheid. "Als bestuurders van de steden zien wij dit met grote zorg gebeuren", schrijven de ondertekenaars. "Er wordt hier maatschappelijke schade aangericht die nog heel erg lang zal doorwerken."
- De Nederlandse economie krimpt dit jaar met 6 procent door de coronacrisis en de beperkende maatregelen om de virusuitbraak tegen te gaan. Dat voorspelt het CPB in zijn juni-raming. Voor 2021 wordt dan weer gerekend op een economische groei met 3 procent. De werkloosheid zal volgens het CPB dit jaar verdubbelen tot 5 procent. Volgens het CPB hebben contactbeperkende maatregelen om de pandemie tegen te gaan in Nederland geleid tot een 'uitzonderlijke' terugval in de economische activiteiten van zo'n 10 tot 15 procent. Als er een tweede golf van coronabesmettingen komt met nieuwe contactbeperkende maatregelen zullen bedrijven nog harder worden geraakt en zal er ook volgend jaar sprake zijn van krimp, met een werkloosheid die oploopt tot 10 procent. Het CPB schrijft verder dat het hersteltempo kan tegenvallen door grote economische problemen bij handelspartners.
- Hoogleraar medische microbiologie Alex Friedrich (UMCG) stelt dat bij de verdere bestrijding van corona meer maatwerk nodig is. Hij pleit ervoor om maatregelen te richten op delen van het land, bijvoorbeeld per provincie of groep gemeenten. Voordeel daarvan is je oplossingen voor lokale problemen niet oplegt aan gebieden waar het probleem niet bestaat. Dat voorkomt onnodige schade. Hij baseert zijn pleidooi op de constatering dat het virus zich doorheen het land zeer verschillend heeft ontwikkeld.
- Oud-directeur GGD Nederland Laurent de Vries vindt kritiek op de gebrekkige testcapaciteit en overbelaste telefoonlijnen van de GGD te makkelijk. "De GGD is jarenlang uitgekleeft, er is alleen maar bezuinigd, dan kun je nu geen kritiek hebben op hoe een pandemie wordt aangepakt", aldus De Vries.
- Volgens jeugdartsen moet er nieuw beleid komen rond het testen en weren van kinderen die naar de kinderopvang gaan. Volgens de Nederlandse Vereniging voor Infectieziektenbestrijding en de AJN Jeugdartsen. De kinderopvang weert momenteel elk kind met 'een snottebel, een loopneus of een kuchje', aldus de jeugdartsen. Ouders worden daarop gevraagd kun kind op te komen halen en eventueel te laten testen. Volgens de artsen is de test in die vorm echter niet bedoeld als medische indicatie, maar alleen om weer te worden toegelaten bij de opvang. Zij willen dat deze praktijk verandert.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Toenemend aantal ic-opnames

- Nu het aantal coronapatiënten op de ic voor de derde dag op rij is toegenomen, rijst de vraag of we ons zorgen moeten gaan maken. De Telegraaf stelt dat we 'niet ver van alarmbellen' af zitten op het coronadashboard. De toename valt nog wel onder de door het kabinet gestelde hoeveelheid die noopt tot nieuwe maatregelen. Volgens Ernst Kuipers van het LNAZ steekt niet één regio eruit en is er voldoende capaciteit om deze lichte stijgingen op te vangen.
- Volgens viroloog Marion Koopmans gaat het gelukkig om kleine aantallen, maar moeten wij dit wel goed in de gaten houden, zeker met oog op de komende periode waarin verdere versoepeling van maatregelen op de rol staat. Koopmans stelt dat nieuwe patiënten zo goed mogelijk onderzocht moeten worden: wanneer zijn ze ziek geworden en waar zijn ze geweest? Het is immers 'juist twee weken geleden' dat een aantal

maatregelen is versoepeld. Ook viroloog Bert Niesters denkt langs deze weg en meent dat een kleine toename niet vreemd is wanneer maatregelen worden opgeheven. Volgens hem is er geen reden tot paniek.

Onafhankelijk onderzoek

- Nu de eerste coronagolf op zijn eind lijkt te lopen, spreken diverse politici en deskundigen de wens uit voor een onderzoek naar de juistheid en effectiviteit van de coronamaatregelen. Zijn er lessen te trekken voor een eventuele tweede golf? De oppositie wil graag een onafhankelijk onderzoek, maar het kabinet vindt dat nog te vroeg. Een stemming daarover verdeelde de Kamer precies door de helft. Vandaag volgt een nieuwe stemming hierover. Minister De Jonge geeft aan dat zeker nog wordt gekeken naar mogelijke verbeteringen.
- Asscher bij Nieuwsuur: "Waar het om gaat: er zijn heel veel mensen ziek geworden. Sommigen zijn nog ziek. De teller voor de economie staat op 100 miljard euro. We hebben ook gezien dat er dingen niet goed genoeg gingen. Laten we alsjeblieft zorgen dat we nu lessen leren dat als het in het najaar het aantal besmettingen weer toeneemt, dat we er bovenop zitten. Dat we de schade kunnen beperken. [...] Het was een gelijk spel. De hele oppositie zegt 'ja laten we alsjeblieft nu onafhankelijk adviseren', maar de coalitie zei 'wij willen dat niet'. Rutte zei 'ik heb er geen behoefte aan, ik vind het niet zinnig'. Een hele rare reactie. Als je zegt we moeten leren dan is het gek om te zeggen ik heb er geen behoefte aan."
- Van der Wulp (NOS) over de roep vanuit de oppositie voor een onafhankelijk onderzoek: "De hele oppositie tegenover het kabinet. De politiek werkt ook weer zoals voor corona. Het leidt tot irritatie bij de coalitiepartijen. De oppositie zou zo'n groot onafhankelijk onderzoek vooral om politieke redenen willen, denken zij. Bijvoorbeeld omdat Rutte het goed doet in de peilingen. Het kabinet vindt het nog te vroeg om zichzelf te gaan evalueren. Maar ze willen wel kijken wat er bij een mogelijke tweede coronagolf beter kan."
- Noorlander (NOS): "[...] het wordt denk ik een beetje een woordenspelletje. De oppositie zegt 'wij willen een onafhankelijk onderzoek'. De minister zegt nu namens het kabinet 'we gaan onderzoek doen, dat gaan we zelf doen maar daar gaan we dan onafhankelijke deskundigen naar laten kijken'. Dat wordt politiek en politiek die waarschijnlijk weer zal eindigen in 75 / 75. Dat betekent dat de oppositie toch niet helemaal kan doordrukken, dat onafhankelijke onderzoek en dat het dus voorlopig blijft bij een onderzoek van het ministerie zelf waar ze mensen laten meekijken. Dat echte onderzoek, van wat is er nou mogelijk, echt fout gegaan en wie is er verantwoordelijk tijdens die eerste corona-uitbraak, dat zal wel langer op zich laten wachten. Dat gaat de OVV doen en dat zal zomaar pas in de loop van volgend jaar kunnen komen."

Overig

- De kritiek op de nieuwe coronawet blijft aandacht krijgen in de media. De Raad voor de rechtspraak heeft moeite met de snelheid waarmee de wet tot stand is gekomen. Het kabinet wil vasthouden aan 1 juli voor invoering, maar volgens de Raad gaat dit ten koste van de zorgvuldigheid. Ook zou te weinig worden gekeken naar wat het betekent voor de grondrechten van burgers. Die onduidelijkheid en het gebrek aan aandacht voor kwetsbare groepen kan rekenen op kritiek.
- Adviseur crisisbeheersing Gert-Jan Ludden uit in een opiniestuk in het AD stevige kritiek op de algehele lockdown van zorginstellingen. Deze had volgens hem desastreuze gevolgen waarbij de instellingen werden "omgebouwd tot gevangenis". Ludden: "Een dictatoriaal besluit van het kabinet, gebaseerd op laboratoriumwijsheid van het RIVM." Compassie, liefde en medemenselijkheid zijn onmisbaar voor mensen in hun laatste levensjaren. Hij pleit voor "gezond verstand" en meer maatwerk per regio.

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

- RTL Nieuws besteedt aandacht aan de problemen die horecaondernemers ervaren met naleven van de coronaregels door klanten. Als die zich niet aan de regels houden, wordt de horecaondernemer beboet. Voor sommigen is dat aanleiding om hun zaak weer te sluiten. Politiek verslaggever Floor Bremer stelt dat de veiligheidsregio's zich zorgen maken over het niet naleven van de regels; 'mensen nemen misschien iets té veel vrijheid'. De veiligheidsregio's zeggen dat het handhaven van de regels steeds lastiger wordt. Ook hebben zij geen capaciteit om dit in de horeca te doen. Hoe verder de versoepeling van de maatregelen gaat, hoe drukker zij het gaan krijgen, aldus Bremer. De burgemeesters zijn bezorgd en sommigen opperen het idee om de boetes uit te delen aan de klanten die zich misdragen.
- Noorwegen stopt met zijn corona-app naar aanleiding van kritiek van de Noorse privacywaakhond. Het belang van het verzamelen van persoonsgegevens door de app weegt volgens de waakhond niet op tegen de privacyschendingen die ermee gepaard gaan. Het Noorse instituut voor volksgezondheid is het niet eens met deze uitspraak, maar stopt desondanks met de app en zal alle verzamelde data wissen.